

Подаци Уједињених нација указују да су главна одредишта за страна улагања и даље велике земље као што су то САД и Кина. Привлачне су и мале земље, попут Сингапура, а Србија само донекле може да се мери са земљама из окружења, Мађарском, Румунијом и Грчком

Никада није било једноставно привући и задржати стане улагаче. Њихов основни циље је увек зарада профита у дугом року. То није спорно, јер приватна предузећа у тржишној економији постоје због тога.

Радарски екран потенцијалних иностраних улагача првенствено запажа текући и очекивани раст тржишта (приватна и јавна тражња) у земљи која је потенцијални циљ за улагање. Остали чиниоци у одлуци о улагању у иностранству укључују слободан приступ иностраном тржишту; сировене и енергију; образовану, креативну и искусну радну снагу; локалну технологију и научно-истраживачки потенцијал; ланац добављача; инфраструктуру; делотворну јавну управу; законе и судство; а такође и корупцију.

Уз наведене основне покретаче и чиниоце, страни улагачи обраћају пажњу и на државне стимулације. Међутим, те стимулације су двосекли мач. Због чега се оне нуде? Иностранци улагачи их виде као оличење неконкурентности одређене локације: да је локација конкурентна, такве стимулације не би биле потребне. Истраживања су показала да такве државне стимулације не играју скоро никакву улогу у одлучивању о локацији улагања. Одлука је донета, а страни улагач радо после прихвата ту понуђену стимулацију. Због чега да се одрекне новца када му се нуди „с неба“?

У Србији и још неким земљама сиромашни домаћи порески обвезници пружају новчане подстицаје богатим иностраним власницима капитала, уз сумњиве нето ефекте по Србију, јер плетачи каблова и чарапа остају и даље плетачи

Стимулације страним улагачима имају још једну идеолошку димензију. У Србији и другде, сиромашни домаћи порески обвезници пружају новчане подстицаје богатим иностраним власницима капитала. Уз наведено, државне стимулације иностраним склапачима Фијата имају сумњиве нето ефекте по Србију, а плетачи каблова и чарапа остају и даље плетачи. Потребно је више улагања у знање као што је то Континентал у Новом Саду, а и Ниш пружа темеље за слична улагања.

UNCTAD је недавно објавио свој годишни *Светски извештај о инвестицијама (World Investment Report 2019*

). То је званична и референтна глобална институција за питања иностраних улагања. Извод из наведене публикације (табела) приказује „лидере“ у привлачењу страних улагања од 2013. до 2018. Табела недвосмислено приказује да су главна одредишта за страна улагања и даље велике земље као што су то Сједињене Америчке Државе и комунистичка Кина. Мале земље као што је то Сингапур су такође изузетно привлачне. Србија само донекле може да се мери са земљама у окружењу као што су то Грчка, Мађарска и Румунија.

У сваком случају, савет за Србију и сличне државе је да, уместо пружања издашних субвенција страним улагачима, иста средства уложе у образовање домаћих кадрова. Страни улагачи ће то одмах да примете и доћи ће и без новчаних стимулација.

Савет за Србију и сличне државе је да, уместо пружања издашних субвенција станим улагачима, иста средства уложе у образовање домаћих кадрова

Фајненшал тајмс је уважена глобална новина, али новина која је приватна. Њихове податке о Србији као „лидеру у свету у погледу привлачења иностраних улагања“ по броју пројеката треба вагати и у погледу података објављених у међународним јавним изворима, као што су то Уједињене Нације, које као основни параметар за ранг-листу користе вредност уложених инвестиција.

Погрешна политика: Државне стимулације страним улагачима су двосекли мач. Странци их виде као оличење неконкурентности, јер у супротном такве стимулације не би биле потребне, а истраживања су показала да субвенције не играју скоро никакву улогу у одлучивању о локацији улагања

Србија и инострана улагања - прваци "друге светске лиге"

Пише: Мирослав Јовановић
субота, 24 август 2019 14:23

Прилив страних директних улагања од 2013. до 2018.

у милијардама долара

Држава	2013	2014	2015	2016	2017	2018
--------	------	------	------	------	------	------

САД	201,4	201,7	467,6	471,8	277,3	251,8
-----	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Кина	123,9	128,5	135,6	133,7	134,1	139,0
------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Сингапур	56,7	73,3	59,7	73,9	75,7	77,6
----------	------	------	------	------	------	------

Британија	51,7	24,7	39,2	196,1	101,2	64,5
-----------	------	------	------	-------	-------	------

Бразил	59,1	63,8	49,5	52,7	67,6	61,2
--------	------	------	------	------	------	------

Шпанија	37,4	25,2	11,9	27,7	20,9	43,6
---------	------	------	------	------	------	------

Француска	34,3	2,7	45,3	23,1	29,8	37,3
-----------	------	-----	------	------	------	------

Србија и инострана улагана - прваци "друге светске лиге"

Пише: Мирослав Јовановић
субота, 24 август 2019 14:23

Немачка	15,6	4,8	41,4	23,5	36,9	25,7
Русија	53,4	29,1	11,9	37,2	25,9	13,3
Турска	13,5	12,9	18,9	13,7	11,5	12,9
Чешка	3,6	5,5	0,5	9,8	9,5	9,5
Мађарска	3,4	7,8	-14,8	-5,7	3,3	6,4
Румунија	3,6	3,2	3,8	5,0	5,4	5,9
Грчка	2,8	2,7	1,3	2,8	3,6	4,2
Србија	2,1	2,0	2,3	2,3	2,9	4,1
Бугарска	1,8	0,5	2,7	1,1	2,6	2,1
Словенија	-0,1	1,0	1,7	1,2	0,8	1,4
Хрватска	0,9	2,9	0,3	1,8	2,0	1,2

Србија и инострана улагана - прваци "друге светске лиге"

Пише: Мирослав Јовановић
субота, 24 август 2019 14:23

Извор: World Investment Report (2019), New York and Geneva, UNCTAD.

(*Универзитет у Женеви, сарадник Института за глобалне студије, радио у Уједињеним нацијама од 1989. до 2017.)